

Гайдушок Т.С., к.е.п., доцент
Консевич Л.С., магістр

Житомирський національний агроєкологічний університет

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Одержання високих фінансових результатів є основною метою діяльності кожного господарюючого суб'єкта. У фінансових результатах знаходять пряме відображення всі сторони діяльності підприємства: рівень його технології та організації виробництва, ефективність системи управління, контролю за рівнем витрат та рівнем продажних цін, особливості господарського механізму та державне регулювання розвитку певної галузі, виходячи з її значення для розвитку національної економіки країни.

Фінансовий результат, за умови його позитивного значення, є джерелом платежів до бюджету, а також розширеного відтворення виробництва. З його допомогою створюється стимул для підвищення ефективності діяльності промислового підприємства.

За ринкових умов суттєво зростає роль і значення фінансових результатів розвитку підприємства, докорінно змінюється як порядок, так і обґрунтованість їх визначення як в системі фінансового, так і в системі внутрішньогосподарського обліку.

Досліджено проблем організації формування та використання фінансових результатів, приділили увагу у своїх працях провідні вітчизняні вчені-економісти: М.Т. Білуха, П.П. Борщевський, Ф.Ф. Бутинець, А.М. Герасимович, М.Я. Дем'яненко, М.В. Кужельний, П.Т. Саблук, В.В. Сонко, О.С. Філімоєнков, М.П. Чумаченко та інші.

Значний внесок у вирішення зазначених проблем внесли зарубіжні вчені: А. Бабо, В.К. Балсал, П.С. Безруких, Р. Брейлі, К. Друрі, В.Ф. Палій, А.Д. Шермет та інші.

Важливість цих питань і обумовлює актуальність та економічну спрямованість досліджуваної проблеми.

Метою статті є теоретичне обґрунтування суті фінансових результатів, порядок їх формування та використання, а також пошук шляхів поліпшення управління фінансовими результатами та резервів їх збільшення.

Предметом дослідження є організація та методологія формування та використання фінансових результатів на підприємстві.

Об'єктом дослідження є господарські процеси діяльності ЗАТ «Житомирські ласощі», одного з найбільших кондитерських підприємств України, яке формує основу кондитерської галузі країни, та процеси пов'язані з формуванням та використанням фінансових результатів.

Теоретичну та методологічну основу дослідження склали праці вітчизняних і зарубіжних вчених з окресленої проблеми, законодавчі акти, нормативні документи з організації обліку та контролю доходів, витрат і фінансових результатів як загальногалузевого призначення, а також статистична інформація, облікові та звітні дані підприємства.

В сучасних умовах господарювання ефективне функціонування фінансового механізму має велике значення для підприємств України. Для успішного функціонування промислових підприємств в умовах ринкових відносин вирішальне значення мають процеси планування на підприємстві, оподаткування, кредитування, інвестування та інші методи фінансового механізму. Оптимальна взаємодія фінансових відносин досягається використанням усіх фінансових категорій (виручка, прибуток, амортизація, оборотні кошти, кредит, бюджет, податки), нормативів, пільг, санкцій та інших фінансових важелів. Конкурентоспроможність підприємства можна забезпечити правильною організацією управління фінансами: рухом фінансових ресурсів та фінансовими відносинами. Зміст фінансового менеджменту полягає в ефективному використанні фінансового механізму для досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства. На основі принципів ринкової економіки кожне підприємство будує свій фінансовий механізм: економічну та юридичну діяльність здійснює самостійно, витрати здійснює за рахунок доходів і, як правило, забезпечує прибутковість, рентабельність, гарантує матеріальну відповідальність своїм відокремленим майном, забезпечує матеріальну зацікавленість працівників в результатах праці.

Економічним позитивним підсумком виробничо-фінансової діяльності підприємства є прибуток.

Прибуток – це важливий узагальнюючий показник оцінки ефективності функціонування кожного суб'єкта господарювання, оскільки в прибутку акумулюються резерви всіх сторін діяльності підприємства: виробництво і реалізація, якість і асортимент, ефективність використання виробничих ресурсів, собівартість продукції.

Прибуток – це частина чистого доходу, який безпосередньо одержують підприємства після реалізації продукції як винагороду за вкладений капітал і ризик підприємницької діяльності. Кількісно він становить різницю між сукупними доходами (після сплати податку на додану вартість, акцизного податку та інших відрахувань з виручки до бюджету) і сукупними витратами звітного пе-

ріоду. Обсяг прибутку, рівень рентабельності залежать від виробничої, поставальної, маркетингової, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства. Тому ці показники характеризують всі сторони господарської діяльності підприємства [2, с. 273].

Основна частина прибутку формується як різниця між виручкою від реалізації продукції та витратами на її виробництво. Якщо власні витрати на виробництво більші, ніж грошові надходження, підприємство отримує збитки [1, с. 42].

А, тепер ми можемо здійснити аналіз формування та використання окремих видів прибутку ЗАТ «Житомирські ласощі» за досліджуваній (2008-2010 рр.) період. Дані занесемо до таблиці 1.

На основі даної таблиці, ми можемо порівняти за досліджуваній період формування прибутку ЗАТ «Житомирські ласощі». Так наприклад, дохід від реалізації продукції в 2008 році становив 239007,2 тис грн., а в 2010 році даний показник збільшився майже в 1,5 рази і становив 344913,2 тис грн.

Таблиця 1

Аналіз формування прибутку ЗАТ «Житомирські ласощі» за 2008-2010 рр., тис. грн.

Показник	2008 рік		2009 рік		2010 рік	
	прибуток	збиток	прибуток	збиток	прибуток	збиток
Дохід від реалізації продукції, товарів	239007,2	-	298533,3	-	344913,2	-
Податок на додану вартість	28505,2	-	37193,3	-	44495,3	-
Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, послуг	210290,2	-	261201,6	-	300153,6	-
Собівартість реалізованої продукції	170638,4	-	213473,3	-	239537,0	-
Валовий прибуток	39651,8	-	47728,3	-	60616,6	-
Інші операційні доходи	32500,4	-	29602,9	-	26786,3	-
Адміністративні витрати	-	4933,0	-	6041,3	-	8469,4
Витрати на збут продукції	-	7521,1	-	11295,4	-	15284,5
Інші операційні витрати	-	31496,0	-	27792,8	-	27759,7
Прибуток від операційної діяльності	28202,1	-	32201,7	-	35889,3	-
Дохід від участі в капіталі	-	-	-	-	-	-
Інші фінансові доходи	163,85	-	-	-	-	-
Інші доходи	128,4	-	-	-	-	-
Фінансові витрати	-	77,5	-	401,9	-	32,2
Витрати від участі в капіталі	-	-	-	-	-	-
Інші витрати	-	-	-	-	-	-
Прибуток від звичайної діяльності	28416,8	-	32140,9	-	36229,4	-
Загальний прибуток	28416,8	-	32140,9	-	36229,4	-
Податок на прибуток	8405,8	-	8790,6	-	9082,5	-
Чистий прибуток	20011,0	-	23350,3	-	27146,9	-

Те саме ми можемо сказати про чистий дохід та собівартість реалізованої продукції, які також за досліджуваний період збільшились у 1,5 раз. Крім того, збільшились адміністративні витрати та витрати на збут продукції, які у 2008 році становили 4933,0 тис грн. та 7521,1 тис грн. відповідно, а в 2010 році вказані показники становили 6041,3 тис грн. та 11295,4 тис грн.

Але при цьому, спостерігається тенденція спаду інших операційних витрат. Якщо у 2008 році даний показник складав 31496,0 тис грн., то до 2010 року він змінився і становив вже 27759,7 тис. грн., тобто він зменшився майже у 1,2 рази.

На основі вищезгаданих показників, які сприяли підвищенню загального та чистого прибутку, можна зробити наступний висновок. У 2008 році загальний прибуток складав 28416,8 тис грн., а вже в 2010 році він підвищився і дорівнював 36229,4 тис грн. Таку ж тенденцію, ми спостерігаємо і за чистим прибутком. За досліджувані роки на ЗАТ «Житомирські ласощі» він зріс майже у 1,4 рази, тому якщо у 2008 році він складав 20011,0 тис. грн., то у 2010 році чистий прибуток складає 27146,9 тис. грн.

Для виправлення існуючої ситуації на підприємстві та для більш ефективної роботи у подальшому, керівництву підприємства слід прийняти міри по нарощуванню власного капіталу, перед усім, по збільшенню прибутку, так як прибуток створить базу для самофінансування, буде служити джерелом погашення зобов'язань підприємства перед банком та іншими кредиторами, що надасть можливість зменшити короткострокові зобов'язання.

Для досягнення цієї мети потрібно вже у 2011 року провести ряд заходів, а саме підвищити обіговість активів підприємства, для цього необхідно зменшити витрати та збільшити обсяг продаж.

Щоб поліпшити фінансові результати ЗАТ «Житомирські ласощі», та сприяти реалізації виявлених резервів також можливо застосувати як в короткостроковому і середньостроковому, так і в довгостроковому періоді наступні заходи:

- переглянути причини виникнення перевитрат фінансових ресурсів на матеріальні та інші операційні витрати;
- впровадити на підприємстві системи управлінського обліку витрат в різних центрах відповідальності та витрат по окремим групам товарної продукції;
- підвищити у складі реалізації ваги дрібнооптової товарної продукції;
- здійснити ефективну цінову політику, диференційовану по відношенню до окремих категорій покупців;
- удосконалити рекламну діяльність, підвищувати ефективність окремих рекламних заходів;
- надавати достатню увагу навчанню і підготовці кадрів, підвищенню їх кваліфікації;
- розробити і ввести ефективну систему матеріального стимулювання персоналу, тісно пов'язану з основними результатами господарської діяльності підприємства і економією ресурсів;

- розробити і здійснити заходи, направлені на поліпшення матеріального клімату в колективі, що зрештою відобразиться на підвищенні продуктивності праці;

- здійснювати постійний контроль за умовами зберігання і транспортування товарної продукції.

Впровадження зазначених заходів дозволить реалізувати виявлені резерви та покращить загальну якість функціонування підприємства.

Література:

1. Рязанцева В. В. Аналіз формування та використання прибутку підприємства // Статистика України. – 2007. – №1. – С. 40-43.

2. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: [навч. посіб.] / Г.В. Савицька. – [3-тє вид., випр. і доп.]. – К.: Знання, 2007. – 668 с.